

Dosarul nr. 2ra-507/22
2-20083155-01-2ra-08042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexandru Tomacu, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Tomacu împotriva lui Alexandru Tomacu, intervenienți accesorii Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Buiucani și Direcția generală asistență și protecție socială a familiei Ialoveni cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și fosta soție,

și cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandru Tomacu împotriva Tatiane Tomacu, intervenienți accesorii Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Buiucani și Direcția generală asistență și protecție socială a familiei Ialoveni cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori.

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Alexandru Tomacu, și a fost menținută hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 17 iunie 2020 Tatiana Tomacu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Tomacu, intervenienți accesorii Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Buiucani și Direcția generală asistență și protecție socială a familiei Ialoveni cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și fosta soție.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 21 mai 1999 s-a căsătorit cu Alexandru Tomacu. Căsătoria a fost înregistrată de către Oficiul Stării Civile Buiucani, mun. Chișinău cu nr. 25.

A menționat că, pe parcursul căsătoriei s-au născut 5 copii, dintre care 4, la momentul depunerii acțiunii erau minori și anume: xxxxx, născut la xxxxx; xxxxx, născut la xxxxx; xxxxx, născută la xxxxx și xxxxx născută la xxxxx.

Reclamanta a susținut că, viața în comun cu pârâtul nu mai poate continua din motivul incompatibilității caracterelor și viziunilor contrare asupra modului și principiilor de conviețuire.

A afirmat că, nu poate găsi împreună cu pârâtul soluții comune pentru soluționarea problemelor apărute în familie.

Reclamanta a relevat că, drept motiv pentru desfacerea căsătoriei este și faptul că pârâtul este infidel și ea nu poate tolera acest lucru. Pârâtul a abandonat domiciliul conjugal și nu mai întreține nici o legătură cu familia.

La fel, reclamanta mai susține că, pârâtul a înjosit-o, a batjocorit-o și a numit-o cu vorbe, expresii injurioase.

Consideră reclamanta că, din contul pârâtului este necesar de încasa o sumă de bani pentru întreținerea copiilor minori comuni, care au o vârstă fragedă și care necesită cheltuieli foarte mari în ceea ce privește procurarea îmbrăcăminte, încălțăminte, medicamentelor, hranei și a controalelor medicale.

A mai susținut că, din contul pârâtului urmează a fi încasată și pensia pentru întreținerea soției, deoarece nu este angajată în câmpul muncii până când fiica nu va împlini vârsta de 3 ani și nu dispune de surse suficiente pentru a se întreține.

A solicitat admiterea acțiunii, desfacerea căsătoriei cu Alexandru Tomacu, determinarea domiciliului copiilor minori cu mama, încasarea din contul lui Alexandru Tomacu a pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de 1500 lei pentru fiecare copil în parte, în total suma de 6000 lei, precum și încasarea din contul lui Alexandru Tomacu în beneficiul Tatiane Tomacu a pensiei pentru întreținerea soției în mărime de 1500 lei lunar pentru perioada aflării fostei soții în concediu de îngrijire a copilului minor.

La 10 iulie 2020 Alexandru Tomacu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Tomacu, intervenienți accesorii Direcția generală asistență socială și protecție a familiei Buiucani și Direcția generală asistență și protecție socială a familiei Ialoveni cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori.

În motivarea acțiunii, Alexandru Tomacu a indicat că, la 21 mai 1999 a fost înregistrată căsătoria cu Tatiana Tomacu la Oficiul Stării Civile Buiucani mun. Chișinău, cu numărul 25.

A susținut că, în timpul căsătoriei s-au născut 5 copii, dintre care 4 minori: xxxxx, născut la xxxxx; xxxx, născut la xxxxx; xxxxx, născută la xxxxx și xxxxx născută la xxxxx.

A afirmat că, pe parcursul ultimilor ani relațiile familiale s-au înrăutățit considerabil, au apărut certuri și neînțelegeri din cauza viziunilor diferite asupra vieții în comun.

A menționat că, căsătoria nu mai poate fi păstrată din cauza că practic în fiecare zi sunt neînțelegeri, iar certurile frecvente afectează grav dezvoltarea normală a copiilor. În acest sens, a mai susținut că în familie este prezentă violența, inițiată de către Tatiana Tomacu.

A solicitat desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori cu tatăl, precum și încasarea din contul Tatiane Tomacu în beneficiul lui Alexandru Tomacu a pensiei de întreținere pentru copiii minori, în mărime de ½ din veniturile Tatiane Tomacu.

Prin hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă în parte acțiunea înaintată de către Tatiana Tomacu, a fost admisă în parte acțiunea înaintată de către Alexandru Tomacu. A fost desfăcută căsătoria încheiată între Tatiana Tomacu și Alexandru Tomacu, înregistrată de către Oficiul Stării Civile Buiucani, mun. Chișinău, la 21

mai 1999, sub nr. 25. A fost determinat domiciliul copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx; xxxxx, născut la xxxxx; xxxxx, născută la xxxxx și xxxxx născută la xxxxx, cu mama acestora Tatiana Tomacu. A fost încasat din contul lui Alexandru Tomacu în beneficiul Tatiane Tomacu, pensia de întreținere a copiilor minori, în mărime de 1500 lei pentru fiecare copil, începând cu 17 iunie 2020 și până la atingerea majoratului copilului minor sau schimbarea situației materiale a părților. A fost încasat din contul lui Alexandru Tomacu în beneficiul Tatiane Tomacu, pensia pentru întreținerea fostului soț în mărime de 1000 lei lunar, începând cu 17 iunie 2010 și până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului minor xxxxx. În rest, cerințele au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Alexandru Tomacu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 16 martie 2022, Alexandru Tomacu, reprezentat de către avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri cu privire la respingerea capătului de cerere privind încasarea pensiei alimentare pentru fiecare copil și pentru fosta soție Tatiana Tomacu.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel.

A susținut că nu este de acord cu soluția instanței în partea admiterii cererii privind încasarea pensiei alimentare în mărime de 1500 lei pentru fiecare copil și a pensiei de întreținere în mărime de 1000 de lei pentru fosta soție Tatiana Tomacu.

Consideră că, instanța nu a constatat nivelul anterior de asigurare materială a copiilor, nu a constatat starea materială și familială a părților. Instanța nu a făcut trimitere la careva probe din dosar întru argumentarea poziției sale și la materialele cauzei nici nu au fost anexate probe în acest sens.

A notat că, instanța în argumentarea soluției s-a bazat pe informația plasată pe pagina web a Biroului Național de Statistică a RM www.statistica.md, conform căreia minimul de existență pentru copii în semestrul I al anului 2020 constituia în medie 776,2 lei lunar pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 1-6 ani și 2261, 50 lei lunar pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani.

În acest context, recurentul a mai indicat că, conform art. 74 din Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori. Astfel, consideră că părinții sunt obligați în egală măsură să contribuie la întreținerea copiilor.

A relevat că, constatările instanței în partea decisivă cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori sunt în mare discrepanță cu calculele expuse în partea descriptivă a hotărârii, obligația fiind pusă integral pe Alexandru Tomacu.

A comunicat că, în Republica Moldova salariul mediu pe economie este de 8000 lei, dar nu înseamnă că fiecare cetățean primește așa salariu.

Recurentul a afirmat că, la momentul examinării cauzei în fond nu era angajat în câmpul muncii, iar în prezent activează în cadrul SRL „Iasas-Amrita”, și are un salariu aproximativ de 3500 lei. Astfel, consideră că ar fi legal ca pensia alimentară să fie încasată în mărime de ½ din toate veniturile pe care le are.

A mai invocat că, nu este de acord să achite pensia de întreținere a fostei soții, Tatiana Tomacu, în mărime de 1000 lei, or, fiica minora Sandra-Tiana Tomacu are deja vârsta de 2 ani și 5 luni și poate frecventa grădinița.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată la 27 mai 2021.

Prin decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Alexandru Tomacu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Copia deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021, a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv și avocatului Natalia Covaliov, prin intermediul poștei electronice lia_covaliov@mail.ru la 03 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 174).

În corespundere cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești, Colegiul constată că la 02 decembrie 2021 decizia din 03 noiembrie 2021 a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) coroborat cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume că decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău la 03 decembrie 2021 prin intermediul poștei electronice a fost expediată avocatului Covaliov Natalia, în interesele lui Tomacu Alexandru, cât și a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 02 decembrie 2021.

Cu toate acestea, avocatul Covaliov Natalia, în interesele lui Tomacu Alexandru, a declarat recursul împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la 16 martie 2022, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 04 decembrie 2021, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei instanței de apel și a expirat la data de 04 februarie

2022 (vineri), recursul fiind depus la 16 martie 2022 (miercuri), fără o argumentare a depășirii termenului.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, se reține și faptul că, potrivit declarațiilor din cererea de recurs, avocatul Covaliov Natalia, în interesele lui Tomacu Alexandru a menționat că cu decizia motivată a instanței de apel a făcut cunoștința la data de 02 decembrie 2021 prin intermediul portalului instanței de judecată.

Respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate inacțiunii avocatului Covaliov Natalia, în interesele lui Tomacu Alexandru, or, potrivit prevederilor prevederile art. 75 alin. (4) CPC, expres indică, că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), în speță contestarea la timp a actului judecătoresc.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, depusă de avocatul Covaliov Natalia, în interesele lui Tomacu Alexandru la 16 martie 2022, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs. Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în prezenta cauză nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare,

reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul ajunge la concluzia de a declara recursul depus de avocatul Covaliov Natalia, în interesele lui Tomacu Alexandru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. b), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către avocatul Covaliov Natalia, în interesele lui Tomacu Alexandru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic